

Szoboszlai Úr monda-el Urunk' születése napján. Én azt csak haza jövetelem olta olvasám — meg, pedig velem volt Semlyénben. Nincs religiosusabb ember, mint én. De én jobban szeretem Istent mint Kalvint. Kalvint is szeretem azonban, a' hol méltó hogy szeressem.

Közli :

GULYÁS JÓZSEF.

ARANY ISMERETLEN LEVELE.

Dr. Vucskics Gyula prépost-kanonok, akkor még nagyváradi theologia-tanár, a Magyar Államban érdekes epizódot említ fel Nogáll János, jeles egyházi írónk egyik könyvének (Az Űrangyala) történetéből. A M. Államban megjelent cikket ugyan nem találtam meg, de a Magyar Sion (1893: 308. l.) hivatkozik rá és dr. Vucskics Gyula, kit levéllel kerestem fel ez ügyben, szintén megerősíti az adatokat. Így tehát érdemeinek tartom a nevezett folyóirat idevonatkozó sorait szóról-szóra közölni :

»Mikor az első kiadás (t. i. Az Űrangyaláé) megjelent, a legnagyobb magyar epikus, Arany János végnapjait élte. Nogáll, ki többi munkáiban is, de ebben különösen sokat idézett Arany műveiből, megküldötte könyvét Aranynak s azt írta neki, hogy az ő verseit az Isten Anyjának dicsőítésére használta fel e könyvben ; nem akarja, hogy ez a szerző akarata ellen történjék. A nagy költő már halálos ágyán feküdt, nem tudott írni, de unokájának diktálta tollba a választ, melyben kijelenti, hogy nemcsak szívesen adja beleegyezését hozzá, de dicsőségének tartja és nagyon örül rajta, hogy verseinek ilyen felhasználásával hozzájárulhat a Szűz Anya dicsőítéséhez.«

Nogáll hátrahagyott iratait dr. Vucskics rendezi és ha sikerül ezt az értékes emléket megtalálnia, közölni fogja nemsokára megjelenő Nogáll-életrajzában. De ha a levél nem is kerülne elő, illő, hogy legalább emlékezete fönmaradjon !

Budapest.

NAGY LAJOS.

BERZSENYI ÉS KIS JÁNOS KOMASÁGA.

Ismeretes a jó viszony, mely Berzsenyit Kishez kötötte. A derék nemesdömölki ev. lelkesnek kétségtelenül kedvére való volt a környékbeli nemes urak barátsága. Berzsenyi Dánielben is »egyik előkelő hallgatóját« látja. (Emlékezései, OK. kiad. 414. l.) »Vele — írja — nálam is és még többször nála s közbirtokos társánál táblabíró Káldy Pálnál, egy jó kedvű, élénk eszű s olvasni szerető férfinál, gyakran társalkodtam.« Csak véletlen, hogy »nyiredékeken verstördékecskékét« találva, a költőt is fölfedezte Berzsenyiben (u. ott, 415. l. és Kaz. lev. III. 43—44. l.) ; jó barátok lettek volna a nélkül is ; mindig is büszke volt a prédikátor úr előkelő nemesi hallgatóságára, s arra, hogy a vidékbeli (győri, celli vagy kővágóórsi) nagy urakkal szíves baráti viszonyban lehetett.